

VODNÍK

časopis Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s.

22. marec

Svetový

deň

vody

Obsah:

- Str. 3 Svetový deň vody vo VVS, a.s. už 10 rokov....
Príhovor generálneho riaditeľa VVS, a.s.
- Str. 4 Svetový deň vody pre zákazníkov VVS, a.s.
- Str. 5 Voda z vodovodu – nápoj č. 1
- Str. 6 Profesie s budúcnosťou
- Str. 8 Voda na ceste k nám domov
- Str. 10 Keď aj chlapom vyhráknú slzy...
- Str. 12 O kanalizácii a životnom prostredí
- Str. 13 Čo nepatrí do verejnej kanalizácie?
- Str. 15 Prvé dámy javiska
Rozhovor s Alenou Ďuránovou
Rozhovor s Danou Košickou
- Str. 18 Otestujte svoju pozornosť!
Súťaž
- Str. 19 Vtipy

**Nezávislé kúrenia Webasto
pre dodatočnú montáž:**

Najúčinnnejšie nezávislé kúrenie
vo svojej triede:
Thermo Top Evo 5+

+

Pohodlná obsluha nezávislého
kúrenia cez mobilný telefón:
s využitím aplikácie Thermo Call

+

Skontrolujte si vnútornú teplotu
vo vozidle kedykoľvek a kdekoľvek
vďaka teplotnému senzoru

JARNÁ AKCIA - 20%*

Naše výkonné a najnovšie nezávislé kúrenie ponúkame teraz za atraktívnu cenu. Nepremeškajte rozmrazené okná vo svojom vozidle a príjemnú vnútornú teplotu počas zimy už pri nastúpení! Viac informácií Vám poskytnú naši autorizovaní partneri.

Webasto Thermo & Comfort Slovakia, s.r.o.
Galgovecká 3
040 01 Košice
www.webasto.sk
info@webasto.sk

* platí do 30.04.2014. Zľava sa nevzťahuje na montážnu sadu pre konkrétny typ vozidla.

Vydala: Omská 22, Košice, www.penelopa.sk, Tel.: +421 55 677 0076 Šéfredaktor: Mgr. Martina Hidvéghyová
Zodpovedný redaktor: Mgr. Adriana Marušinová Redaktor: PhDr. Peter Furmaník Foto a grafika: Marián Horňák, archív redakcie

Svetový deň vody vo VVS, a.s. už 10 rokov...

Príhovor generálneho riaditeľa VVS, a.s.

Svetový deň vody v kontúrach histórie našej spoločnosti mal pre nás v minulom roku mimoriadne slávnostnú príchuť. V roku 2013 oslávila Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice 10. výročie svojho vzniku a tak je na mieste trochu bilancovať, pochváliť sa úspechmi a načrieť do histórie nielen našej, ale vodárenstva na východe Slovenska všeobecne.

Prvé zmienky o výstavbe vodovodov na východnom Slovensku sa spájajú s mestom Bardejov.

Organickou súčasťou slávnej histórie slobodného kráľovského mesta Bardejov je verejný vodovod, ktorý drevenými potrubiami zásoboval jeho obyvateľov už v roku 1423! Bol to jednoduchý, no pritom veľmi spoľahlivý vodovod, o ktorom sa píše aj v učebniciach vodárenstva.

Masívny rozvoj vodárenstva na východe Slovenska nastal na prelome 19. a 20. storočia, kedy sa začalo s hromadným budovaním verejných vodovodov a kanalizácií. Medzi najvýznamnejšie patrili vodovody v Prešove, Košiciach a v Rožňave. V tridsiatych rokoch minulého storočia k nim pribudli vodovody v Slanci, Humennom a v Michalovciach.

Rast počtu obyvateľstva a predovšetkým jeho koncentrácia do väčších miest, ale najmä rozvoj priemyslu a modernizácia poľnohospodárstva si vynútili prijatie koncepcie vytvorenia väčších vodárenských sústav so skupinovými vodovodmi.

Ministerstvo lesného a vodného hospodárstva ČSSR spolu s vtedajšími krajskými orgánmi zriadilo od 1. júla 1966 štátny podnik Východoslovenské vodárne a kanalizácie (VVK) so sídlom v Košiciach, ktorý mal pôsobnosť pre celý Východoslovenský kraj.

Od 1. mája 2003 sa na východe Slovenska píše nová kapitola v histórii vodárenstva. Práve od tohto dátumu začala pôsobiť Východoslovenská vodárenská spoločnosť (VVS), a.s. Košice, na ktorú bol prevedený majetok zrušeného štátneho podniku Východoslovenské vodárne a kanalizácie Košice.

Dnes je už 10 náročných, ale môžem hrdlo povedať, že aj úspešných rokov za nami a Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. Košice sa vyprofilovala na modernú, progresívne riadenú a zákaznícky orientovanú spoločnosť.

Naším cieľom je neustále zlepšovať kvalitu života obyvateľstva regiónu zvyšovaním ich napojenosti na verejný vodovod a verejnú kanalizáciu, ale aj zvyšovaním čistiacieho efektu odpadových vôd.

K vážnym krokom na ochranu životného prostredia patrí aj projekt Čisté obce určený obciam, ktoré nemajú vybudovanú kanalizáciu, ktorý získal v r. 2009 Národnú cenu za životné prostredie. Počas 10-tich rokov existencie sme zaviedli najmodernejšie technológie v úprave vody, ako aj v čistení odpadových vôd. V rámci neustálej snahy skvalitniť služby pre zákazníkov sa môžeme pochváliť najlepším zákazníckym softvérom vo vodárenstve na Slovensku, v ktorom máme spoluautorský podiel.

Tieto zmeny, úspechy a progresy by sa neudiali bez našich zamestnancov, na ktorých sú kladené vysoké nároky, za ktorých prácou stojím a vážim si ju, pretože robia všetko preto, aby ste si tú magickú tekutinu, ktorej význam si vždy 22. marca pripomíname, mohli vychutnať vždy kvalitnú a zdravú v pohodlí Vášho domova.

Dnes už nikto nepochybuje o tom, že je pitná voda najvzácnejšou surovinou. Veď sú krajiny, kde je taká

vzácná a nedostupná, že ich obyvatelia musia prejsť kilometre, aby do nej mohli načrieť a vychutnať si ju plným dúškom...

Nech je teda Svetový deň vody nielen oslavou tejto životodarenej tekutiny, ale aj výkričníkom pre nás všetkých, aby sme si so všetkou zodpovednosťou, pokorou a rešpektom uvedomili jej vzácnosť a nenahraditeľnosť.

Na zdravie!

Ing. Stanislav Hreha
generálny riaditeľ
a predseda predstavenstva VVS, a.s.

Svetový deň vody pre zákazníkov VVS, a.s.

22. marca si celý svet pripomína dôležitosť a mimoriadny význam vody pre ľudstvo a život. Svetový deň vody je medzinárodná aktivita, ktorej myšlienka vznikla v roku 1992 na konferencii OSN o životnom prostredí a rozvoji (UNCED) v Rio de Janeiro. Táto medzinárodná akcia sa koná každoročne 22. marca a jej cieľom je zvýraznenie významu vody pre ľudstvo, upozornenie na udržateľné riadenie zdrojov sladkej vody. Hlavnou témou v roku 2014 je problematika spotreby vody a energie. Odsúhlasené bolo motto „Voda a energie“.

■ **text:** (red.), Ing. Nataša Riganová, VVS, a.s.
foto: archív redakcie

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. pri oslave tohto sviatku už tradične pripravila pre svojich zákazníkov mnoho zaujímavých aktivít, pre malých aj veľkých.

BEZPLATNÁ ANALÝZA VODY

Obyvatelia regiónu, ktorí nie sú napojení na verejný vodovod VVS, a.s. majú **21. marca 2014** možnosť overiť si kvalitu vody, ktorú pijú. Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. ponúka vykonanie bezplatnej analýzy vody z domových studní (nie z verejného vodovodu) v ukazovateli dusičnany (NO_3^-).

Rozbory budú aj tento rok vykonávané v zákazníckych centrách príslušných závodov VVS, a.s. Košice v čase 8.00 – 14.00 hod. Podmienkou je doručiť vzorku vody v čistej, uzavretej sklenenej alebo PET fľaši s minimálnym množstvom 0,3 l (odobrať v ten istý deň, 1 fyzická osoba maximálne 3 vzorky). Výsledky analýzy budú záujemcom oznámené hneď na mieste. V prípade záujmu o hromadnú analýzu (organizovanú starostom obce pre väčší počet záujemcov) je potrebné dohodnúť termín vopred telefonicky na tel. č.: 055/79 24 502.

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ

Brány vybraných vodárenských objektov pre záujemcov z radov širokej verejnosti budú otvorené v čase 18. - 21. marca 2014. V ponuke sú prehliadky úpravni vód (ÚV), čistiarní odpadových vôd (ČOV) a chemických laboratórií pre individuálnych záujemcov aj organizované skupiny s odborným výkladom.

Viac informácií na web stránke: www.vodarne.eu

SÚŤAŽ - MENO PRE MASKOTA

VVS, a.s. aj tento rok myslala na kreatívne deti a vyhlasuje súťaž o najkrajšie a najvyššiu cenu pre svojho maskota. Školáci tak môžu zabojsť o skvelé ceny od VVS, a.s..

Viac info na web stránke VVS, a.s.: www.vodarne.eu a v časopise Vodník.

KONFERENCIA KVALITA VODY

Pri príležitosti Svetového dňa vody sa v priestoroch VVS, a.s. Košice uskutoční 27. 3. 2014 už 9. ročník konferencie Kvalita vody, určenej pre zamestnancov VVS, a.s., kde budú prezentované nové trendy v oblasti úpravy pitnej vody a čistenia odpadových vôd. VVS, a.s. sa aj takto snaží naplniť svoj hlavný cieľ, poskytovať zákazníkom odborné a kvalitné služby, a to aj v oblasti zameranej na sledovanie kvality pitnej a odpadovej vody.

ZOZNAM VYBRANÝCH VODÁRENSKÝCH OBJEKTOV			
Závod	Objekty	Tel. č.	Kontaktná osoba
Bardejov	ČOV Bardejov	0902968240	Ing. Matejovský
Humenné	ČOV Humenné ÚV Kamienka LOV Humenné	0902968115 0903903962 0903360032	p. Pavlík p. Halúška Ing. Valková
Košice	ČOV Kokšov Bakša ÚV Bukovec	055/7952 564 0911968576	Ing. Müller Bc. Kačmár
Michalovce	ČOV Michalovce LPV Michalovce	056/6810 512 0910868647	Ing. Poláková Ing. Sabo
Prešov	ÚV Brezovica ČOV Prešov - Kendice ČOV Sabinov LOV Prešov-Kendice	0911968503 0911968506 0911968174 0910968267	Ing. Polomský A. Ing. Angelovič Bc. Babík Ing. Pekarovičová
Rožňava	ČOV Rožňava Muráň - Prameň Pod hrad. LPV Rožňava LOV Rožňava	0903903910 0903903910 0903903910 058/4824 445	Ing. Kúdelová Ing. Kúdelová Ing. Kúdelová RNDr. Rybárová
Svidník	ČOV Svidník ČOV Stropkov LPV Svidník	054/7865 505 054/7865 505 054/7865 440	Ing. Štefaníková Ing. Štefaníková p. Varcholová
Trebišov	ČOV Sečovce LOV Trebišov	0911968013 056/6712 441	p. Havrila Ing. Károlyiová
Vranov n/Topľou	ČOV Vranov n/Topľou ČOV Bystré ČOV Čaklov	057/4871 444 057/4871 444 057/4871 444	Ing. Dobranská Ing. Dobranská Ing. Dobranská
GR	ŠLV Košice – K. Bakša LOV Košice – K. Bakša	0911968267 0911968564	Ing. Halgašová MVDr. Michlovičová
HS VSS - Košice	ÚV Stakčín	057/7674 322 0902968232	Ing. Dunaj

Prečo práve analýza dusičnanov

Hlavným zdrojom prísunu dusičnanov do vôd je mineralizácia organických látok prítomných v pôde, predovšetkým dusíkatých hnojív.

Z hľadiska hygienicko-toxikologického majú dusičnany len malý význam.

V ľudskom organizme sa však redukujú bakteriálnou činnosťou na dusitany, ktoré už sú zdraviu škodlivé. Dusitany v organizme dojčiat reagujú v krvi s hemoglobínom a spôsobujú jeho premenu na methemoglobín, ktorý stráca schopnosť prenášať kyslík v krvi a dochádza k sivomodrému sfarbeniu kože, môže dôjsť aj k vnútornému uduseniu. Prvé prípady dusičnanej methemoglobinemie boli popísané v USA v r. 1945. Podľa Potravinového kódexu SR je stanovená najvyššia medzná hodnota pre pramenitú vodu vhodnú na prípravu stravy pre dojčatá 10 mg/l.

Zdravotné riziko dusičnanov tým zďaleka nie je vyčerpané, pretože toxické dusitany v zažívacom trakte reagujú so sekundárnymi amínmi a vznikajú tzv. N - nitroso zlúčeniny, ktoré sú podozrievané z karcinogénneho (rakovinotvorného) účinku. Vyvolanie nádorového ochorenia hrozí pri dlhodobjšom konzumovaní potravy s nadmerným obsahom dusičnanov. Vysoký obsah dusičnanov môže mať tiež negatívny vplyv na reprodukčné funkcie. Denná dávka dusičnanov prijatá s pitnou vodou by nemala prekročiť 100 mg. To znamená, že pri priemernej spotrebe pitnej vody 2 litre na osobu za deň by nemala byť koncentrácia dusičnanov väčšia ako 50 mg /l. Povolný limit obsahu dusičnanov v pitnej vode v zmysle NV č. 354/2006 Z.z. v znení NV č. 496/2010 Z.z. je **50 mg/l**. Vzniku týchto ochorení je nutné predchádzať dôsledným používaním nezávadnej pitnej vody.

Bezplatné analýzy dusičnanov VVS, a.s. organizuje už deviaty rok a stále sa teší vysokému záujmu. V roku 2013 o bezplatné analýzy z domových studní v ukazovateli dusičnany v rámci tejto akcie prejavilo záujem 2125 občanov. Z daného počtu analýz bolo 622 vzoriek nevhodujúcich, čo znamenalo 29,27 % závadnosť. Najkritickejší je okres Trebišov, ale uspokojivá situácia nie je ani v okrese Michalovce a Košice, Vranov n/T a Prešov. Táto skutočnosť sa aj každoročne potvrdzuje pri vykonávaných bezplatných analýzach vody z domových studní.

Často sa stretávame s otázkou, či sa dusičnanov nedá zbaviť varom.

Prevarením síce zaručene zlikvidujeme živé mikroorganizmy, čo má svoj význam, ale v zásade nezmeníme chemické zloženie vody. O objem odparenej vody skôr naopak zvýšime koncentráciu škodlivín.

Odstránenie dusičnanov vyžaduje technologickú úpravu vody na fyzikálno - chemickom princípe, čo v bežných domácnostiach nie je ľahko realizovateľné a v neposlednom rade je dôležité poznať a priebežne aj kontrolovať kvalitu vody.

Kvalita pitnej vody z vlastných zdrojov je vo väčšine prípadov ďaleko za hygienickými normami. O jej kvalitu a stav studní sa však musia vlastníci postarať sami. Individuálne zásobovanie je vo vzťahu k zdraviu veľmi rizikové. Stáva sa, že sa občania nechcú napájať na verejný vodovod len z ekonomických dôvodov, pritom však podceňujú význam kvality pitnej vody na ich zdravie aj v dôsledku nedostatočnej informovanosti. Ťažisko rozhodnutia je na spotrebiteľovi, aby zvážil zdravotné riziká, ktoré mu pri používaní nekvalitnej vody môžu vzniknúť.

Otázka zdravia by však mala byť na prvom mieste. Je potrebné zdôrazniť, že jednoznačnou výhodou pitnej vody z verejných vodovodov oproti vode z domových studní je záruka jej zdravotnej bezpečnosti, ktorá je zabezpečená jej pravidelným monitoringom.

Voda z vodovodu - nápoj číslo 1

Aj vám sa zdá, že vaše dieťa je po príchode zo školy akosi nadmerne unavené a malátné? Nemusí to byť len z toho, že má priveľa školských povinností! Možno je chyba aj v nezdravej životospráve. V tom, že pije málo čistej, ničím neprifarbovanej a nesprístupnenej vody, ktorá na jednej strane nie je bublinkovaná ani silne mineralizovaná a na strane druhej nie je cez tzv. filter na vodu destilovaná a demineralizovaná a tým zbavená esenciálnych látok, ktoré sú pre ľudský organizmus nevyhnutné.

■ text: fur.

foto: archív redakcie

Otvorenou ale zostáva otázka, prečo práve voda a nie iné nápoje? Pretože voda je pre ľudský organizmus **nenahradiťelná**. Každá bunka v ľudskom tele potrebuje vodu, ale ozaj vodu, nie prifarbovanú a sladenú nápoj! Do úvahy treba brať aj fakt, že pitie akýchkoľvek sladených nápojov, vrátane kolových, vo všeobecnosti významne prispieva k znižovaniu imunity. Snažme sa dieťaťu obmedzovať všetky druhy sladených nápojov, pretože repný cukor v nich obsiahnutý spomaľuje vstrebávanie vody a odníma telu tekutinu na svoje spracovanie. Ak sa vašej ratolesti, ktorá s chuťou vypila kolu zdá, že je ešte viac smädná, než bola predtým, naozaj si nevymýšľa!

Nie všetko módne je aj zdravé

A ešte jedna dôležitá vec: Prifarbované nápoje sú plné tzv. éciiek čiže prídavných látok, vrátane syntetických farbív. Aj keď sa v dnešnom modernom svete éckam celkom nevyhneme, malo by platiť zlaté pravidlo: znížiť ich prívod na rozumné minimum. Čistá pitná voda je bezfarebná. Vodárenské spoločnosti ju **ničím neprifarbojú**.

Otázkou je aj prečo voda z vodovodu a nie minerálky, ktoré sú plné zdravia. Minerálne vody, ktoré sú právom obľúbené a vyhľadávané v obchodoch, sú naozaj plné zdravia, o tom niet najmenších pochyb, ale pre vysoký obsah niektorých minerálnych látok **jednostranne zaťažujú** ľudský organizmus. A tak sú pre pravidelnú konzumáciu nanajvýš nevhodné a nie je možné nimi nahrádzať každodennú potrebu pitnej vody.

Úrad verejného zdravotníctva (ÚVZ) SR v Bratislave odporúča, aby deti, ale aj dospelí pili minerálne vody viac-menej len príležitostne, aj to iba v obmedzených množstvách. Ich pravidelná konzumácia najmä vo väčších dávkach sa môže podpísať pod vznik viacerých vážnych chronických ochorení! Nehovoriac už o tom, že niektoré minerálne vody (napríklad aj pre vyšší obsah fluóru) sú pre deti výslovne nevhodné a škodlivé. Platí to pre zdravé deti. U tých, ktoré trpia nejakými chronickými ochoreniami, je namieste ešte väčšia opatrnosť!

Dôležitá poznámka sa týka aj bubliniek, čiže oxidu uhličitého (CO₂) v minerálnych vodách. Úrad verejného zdravotníctva upozornil, že vodu s obsahom oxidu uhličitého by nemali piť nielenže dojčatá, ale ani väčšie deti trpiace napríklad na ochorenia srdca, gastritídu alebo vredové ochorenie žalúdka a takisto ani diabetici so sklonom k acidóze.

Všeobecne ale platí, že minerálne vody - či už tých bubliniek obsahujú viac či menej - by sa nemali konzumovať dlhodobo a vždy **len v obmedzených množstvách, denne max 0,5l**. Zato však čistej pitnej vody z vodovodu môžeme piť koľko len chceme! Aj deti! Aj dospelí!

Profesie s budúcnosťou

Nemôže byť každý spevák či marketingový poradca

Veď to všetci poznáme. V nižších ročníkoch základnej školy chce každý chlapec, keď bude veľkým, stať sa futbalistom alebo hokejistom, prípadne leťcom, kozmonautom alebo policajtom. Dievčatá túžia stať sa speváčkami, herečkami, modelkami či leťuškami.

■ **text:** fur

foto: archív redakcie

V osmóm a deviatom ročníku ZŠ-ky je tiež plno nadšenia, aj keď tá hierarchia vysnívaného je už trochu iná - pôvodné plány stať sa kozmonautom či známou speváčkou sa akosi prirodzene samé zredukujú. Minimálne však každý druhý žiak by chcel ísť niekam na vychytené gymnázium, najradšej na bilingválne, prípadne na niektorú chýrnu hotelovú akadémiu a ďalší zas na takú strednú školu, kde sa študujú módne mediálne záležitosti, vrátane vyhľadávacieho odboru grafika digitálnych médií. Niečo z veľkých plánov, žiaľ, len vo veľmi malej miere skrešú rodičia, v dačom pomôžu učitelia a najmä výchovní poradcovia, ktorí majú v ZŠ toto na starosti a v niektorých prípadoch našťastie "uberú" aj samotní žiaci.

Aj keď ďalším sitom sú talentovky, prijímacie skúšky či len jednoducho požiadavka na prospech za posledné roky, realita je stále taká, aká je. Školy vo veľkom produkujú absolventov "vychytených odborov", ktorí nemajú šancu uplatniť sa na trhu práce, pričom v niektorých odboroch a rezortoch (napriek vysokej nezamestnanosti) súrne chýbajú odborníci so stredoškolským či vysokoškolským vzdelaním. Doslova chýbajú ako soľ!

Situácia začína byť vážna a tak sa ňou začalo zaoberať aj Ministerstvo školstva SR. Z jeho nedávnych analýz vyplynulo, že v tomto školskom roku študuje v stredoškolských vzdelávacích odboroch, ktoré sú nad rozsahom potrieb a možností trhu práce, viac ako 10 tisíc žiakov! Na strane druhej sú odbory na stredných školách, ktoré zostávajú žiakmi nenaplnené, no ich absolventi v praxi chýbajú a podniky ich všemožne zháňajú. Zjednodušene povedané, nemôže byť každá herečkou alebo mediálnou poradkyňou, keď si nenájde uplatnenie a len rozšíri rady nezamestnaných.

● **pátrač** (vyhľadávanie porúch na vodovodnej sieti prístrojovou technikou, vytyčovanie vodovodného potrubia, podzemných vedení, vodárenských a kanalizačných poklopov a vodárenských armatúr modernou prístrojovou technikou)

- vodič cestných motorových vozidiel špeciálnych (riadenie špeciálnych kanalizačných vozidiel, cisterien, motorových vozidiel vybavených meracou a regulačnou technikou)

● **prevádzkový montér vodovodov a kanalizácií** (montážne a prevádzkové práce na vodovodnej a kanalizačnej sieti a vodohospodárskych objektoch vrátane údržby a opráv, uvádzanie vodohospodárskych systémov do prevádzky, výmena vodomero

● **odčítač vodomero** (odčítanie vodomero rôznych profilov podľa schválených harmonogramov: domácnosti a podnikatelia)

● **strojník vodohospodárskych zariadení** (obsluha prečerpávacích staníc, úpravní vôd a čistiarní odpadových vôd vrátane údržby a opráv, obsluha špeciálnych technologických zariadení, montáž, oprava a údržba špeciálnych zariadení na fyzikálnu a chemickú úpravu pitnej vody)

● **vodárenský robotník** (čistenie, dezinfekcia a obsluha vodárenských zariadení, údržba prameňov, príprava chemikálií na chlórovanie pitnej vody, údržba vonkajších priestorov vodohospodárskych objektov a ochranných pásiem pomocou malej mechanizácie)

● **technický pracovník, chemik a biológ** (chemické, mikrobiologické a biologické rozbor

VÝZVA PRE RODIČOV:

Stojí alebo bude už čoskoro stáť vaša ratolesť na rázcestí, kde sa bude rozhodovať čo ďalej?

Skúste jej poradiť, aby sa pozrela aj na tento zoznam žiadaných vodárenských profesií. Vodárenstvo je totiž krásne a ušľachtilé **nielen povolanie**, ale priam poslanie - dávať ľuďom to najcennejšie. Vodu! Čistú a zdravú pitnú vodu a následne odvádzať použitú (odpadovú) vodu do čistiarní odpadových vôd, kde sa dôkladne vyčistí, aby nezaťažovala životné prostredie a nehrozila život a zdravie človeka.

Skúste svojmu dieťaťu naznačiť, že ak bude na svete o niekoľko viac alebo menej mediálnych a marketingových odborníkov bez šancí uplatniť sa, zemeľuľa sa kvôli tomu točiť neprestane. Ale bez vody nikdy nebolo, niet a nebude života!

Podľa ministerstva sú aktuálne prebytočními napríklad aj takéto odbory na stredných školách: verejná správa, cestovný ruch, grafik digitálnych médií, mechanik počítačových sietí, spoločné stravovanie, hospodárska informatika a mnohé ďalšie. Je však nedostatok niektorých remeselníkov.

Jedným z rezortov, ktorému chýbajú odborníci, je vodárenstvo. Nasledujúci prehľad sa netýka len Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti (VVS) v Košiciach, ale v podstate všetkých vodárenských spoločností na Slovensku. Vodári aktuálne zhŕňajú ľudí týchto profesií, hoci situácia sa môže v jednotlivých regiónoch výraznejšie odlišovať (v zátvorke uvádzame stručný popis najtypickejších činností súvisiacich s tou-ktorou profesiou):

● **čistič kanalizačných zariadení** (ručné a strojné čistenie kanalizačných zariadení a zariadení v čistiarní odpadových vôd vrátane údržby a opráv)

Voda na ceste k nám domov (a späť do prírody)

Pootočíš kohútikom a tečie z neho čistá a zdravá pitná voda. Pre nás je to samozrejmá vec. Nehľadáme za tým žiaden hlbší význam - voda tu je, vždy bola a bude. Nie je to ale tak. Podľa informácií OSN kvôli nedostatku pitnej vody zomiera vo svete každý deň niekoľko tisíc deťí (buď na dehydratáciu alebo na hnačkové ochorenia spôsobené kontaminovanou vodou). A ešte dva celosvetové údaje: Prístup ku zdravotne zabezpečenej pitnej vode nemá miliarda ľudí a cca 2,5 miliardy nemajú zabezpečenú dostatočnú sanitáciu.

■ **text:** fur
foto: archív redakcie

Slovensko je jednou z mála krajín, ktoré disponujú bohatými zdrojmi kvalitnej pitnej vody. Ti, ktorí veľa cestujú po svete, vedia, že v mnohých vychytených dovolenkových destináciách často ani v tých najluxusnejších hoteloch netečie z vodovodu pitná voda - ak sa chce hosť napiť, musí si kúpiť drahocennú vodu vo fľaške.

Riaditeľka košického Športového gymnázia, školy, ktorá vychovala stovky svetoznámych športovcov, vrátane olympionikov, **PaedDr. Tatiana Švecová** o tom hovorí takto:

„Učím geografiu a v jej rámci venujeme pozornosť aj zemepisú vody, hydrogeografii. Žiakom, ktorí ako športovci budú cestovať po svete, hovorím aj o tom, že na Slovensku síce tečie z kohútikov čistá a zdravá pitná voda, čo ale vo svete zďaleka vôbec nie je samozrejmá vec. Aby sa teda pripravili na rôzne situácie, keď budú cestovať...“

Všetko sa začína od zdroja

Hovorí sa, že v slovenskej povahe je nevážiť si to, čo doma máme. A tak je to aj s pitnou vodou. Máme k nej priam macošský a neúctivý vzťah, nevážime si ju a o vode rozprávame zväčša iba

vtedy, keď v prípade poruchy zrazu netečie z kohútika. Zrejme za to môže aj fakt, že málo vieme o zložitej a technologicky i finančne náročnej ceste, po ktorej sa voda dostáva do našich domácností a po použití oteká preč.

Vodári hovoria, že všetko sa začína od zdroja. Vo vodárenstve sa všeobecne využívajú tri druhy zdrojov: povrchové, podzemné a dažďové. Tie posledné menované nemajú v oblastiach s rozvinutým priemyslom uplatnenie. Dôvodom je, že na kvalitu zrážkových vôd veľmi negatívne vplyvajú pevné i plynné emisie pochádzajúce z činností v priemysle, poľnohospodárstve, energetike, stavebníctve a v doprave. Preto sa vo vyspelom svete dažďové vody ako zdroj pitnej vody prakticky už nevyužívajú, výnimkou sú regióny, kde je riedka doprava, málo priemyslu a v ovzduší relatívne menej exhalátov (škodlivých odpadových látok). Typickým príkladom územia s relatívne malým množstvom exhalátov sú niektoré oblasti v Afrike.

Ponúka sa otázka, či sa dažďová voda nedá v našich podmienkach nejako hospodárne využiť? Áno, dá sa, ale len na zavlažovanie! Nesmie sa používať na pitné účely, varenie a umývanie riadu. Neodporúča sa ani na kúpanie a už vôbec nie na pranie. Z jednoduchého dôvodu - je totiž veľmi špinavá! Vedci zistili, že najväčší vplyv na charakter a zloženie zrážok má hraničná vrstva atmosféry (1000 až 1500 metrov nad povrchom terénu) a že kvapka vody s priemerom 2 milimetre padajúca z výšky 1000 metrov počas pádu obmýva 12,4 litra vzduchu! Naberá pri tom do seba plynné i pevné látky - exhaláty, prach, piesok, dym, popolček, sadze a podobne. Po vypraní v nej by bielienka bola sivá a znečistená.

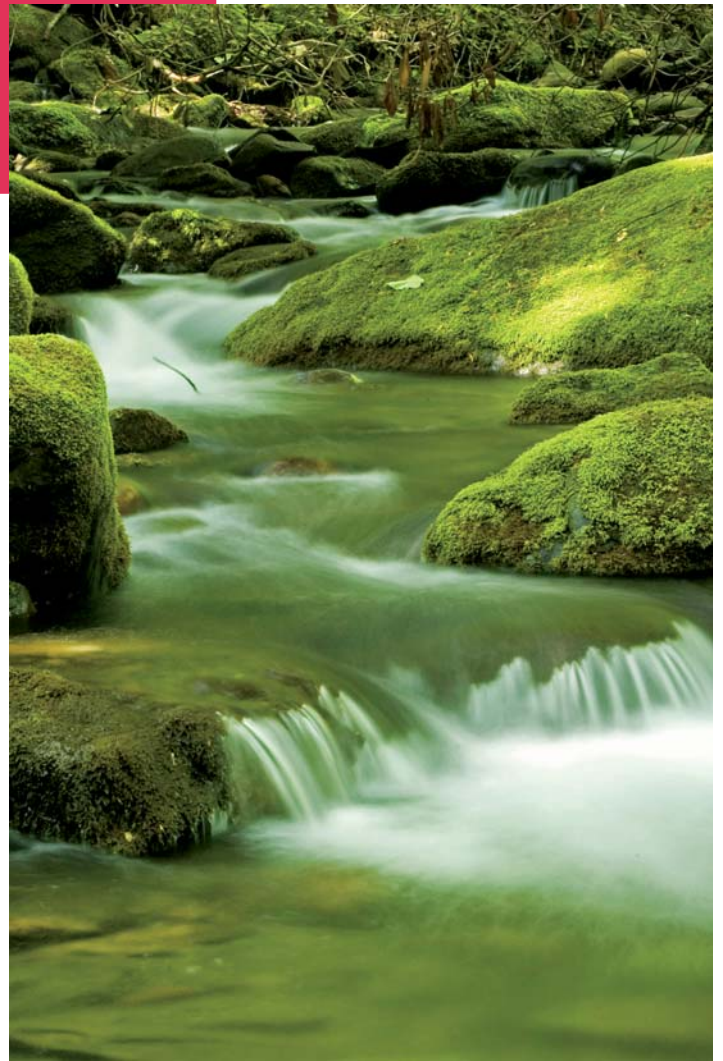
Na Slovensku, kde máme dostatok zdrojov pitnej vody, ktorej kvalitu nám mnohí môžu závidieť, nie je potrebné ani len uvažovať o využívaní dažďových vôd v domácnostiach - samozrejme s výnimkou polievania.

V podmienkach Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti (VVS) sa využívajú dva druhy zdrojov pitnej vody - **povrchové** (za všetky

spomeňme aspoň tie najväčšie: vodárenskú nádrž Starina či vodárenskú nádrž Bukovec, ale napríklad aj kvalitnú vodu z toku hornej časti Torysy) a **podzemné** - ide o viacero zdrojov spodnej vody, z ktorých najvýznamnejší je prameň Drienovec. V Čerpacej stanici Drienovec (v okrese Košice-okolie) vodári čerpajú veľmi kvalitnú a zdravú, krištáľovo čistú krasovú vodu vyvierajúcu z hlbokých jaskynných útrob, medzi ktorými dominuje svetoznáma Jasovská jaskyňa, ale aj Drienovská jaskyňa nazývaná Pitykó a mnohé ďalšie, ktoré spolu sú súčasťou Svetového dedičstva UNESCO!

A túto krásnu krištáľovú vodu pochádzajúcu z krasových jaskynných zrázov a hlbokých prepádov vodári dodávajú do rozvodnej siete! **“Preto si myslím, že naši spotrebiteľia nemajú ani najmenší dôvod kupovať v obchodoch balenú vodu, aj keď je to teraz také módne,”** zdôrazňuje riaditeľ košického závodu VVS Ing. Gabriel Fedák.

Vodári používajú pojem **surová voda**. Je to voda priamo zo zdroja - či už z podzemného (prameň, studňa, vrt) alebo povrchového (rieka, potok, vodárenská nádrž). Kým **podzemné vody** obvykle vyhovujú legislatívnym požiadavkám a už si nevyžadujú zložitejšie úpravy, pri **povrchových** zdrojoch je potrebná istá úprava surovej vody z fyzikálno-chemického hľadiska. Pri úprave sa používajú také metódy ako zrážanie, usadzovanie, čírenie, filtrácia a iné. Nie, netreba sa báť, veď voda, ktorú východoslovenskí vodári zo zdrojov odoberajú, je kvalitná. A ten proces úpravy surovej vody vysvetlíme na jednoduchom príklade. Voda z povrchového zdroja môže obsahovať lístky a drobné úlomky konárikov zo stromov. Ak na husto zalesnených kopcoch okolo Stariny poriadne zafúka, nie div, že do vody nanesie aj tisíce listov zo stromov. Vzniknuté biologické znečistenie je potrebné odstrániť filtráciou.

Úprava surovej vody sa deje v **úpravniach vody**, ktorých má VVS vyše tridsať. A ešte jeden údaj: Podiel podzemných a povrchových vôd na celkovej dodávke vody spotrebiteľom sa v posledných rokoch pohybuje na úrovni cca 54 ku 46.

Dezinfekcia vody: moderné technológie

Zdroj a úpravňa vody, to je len začiatok, z ktorého putuje voda k spotrebiteľovi po dlhých a zložitých cestách - často sú to aj desiatky kilometrov dlhé potrubia. Z hygienických a preventívnych dôvodov sa voda po ceste zabezpečuje **dezinfekciou**, ktorá sa vykonáva rôznymi metódami.

Jednou z nich je pridávanie plynného chlóru z tlakových fliaš alebo modernejšou metódou je používanie tzv. elektrolyzéro - sú to zariadenia, ktoré elektrolyzou solanky, čo nie je nič iné ako roztok chloridu sodného (obyčajná kuchynská soľ), za pomoci elektrického prúdu vyrábajú roztok chlórnanu sodného, ktorý slúži ako alternatívny dezinfekčný prostriedok k dosiaľ najčastejšie vo vodárenstve využívanému dezinfekčnému prostriedku - plynnému chlóru. Elektrolyzéry sa „krmia“ kuchynskou soľou vo forme granúl. Treba dodať, že chlórovanie vody je bezpečné, vo svetovom vodárenstve sa používa už takmer 60 rokov a Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) ho naďalej odporúča ako bezpečnú a spoľahlivú metódu.

Moderné vodárenstvo však nemôže zostať stáť na jednom mieste a hľadá nové možnosti a technológie, jednou z nich je dezinfekcia vody ultrafialovým žiarením tzv. UV lampami. Je to moderná progresívna metóda a VVS je v jej využívaní **priekopníkom na Slovensku**.

obydlí, ktorým vodári hovoria **spotrebiská**. Vodojemy sú zväčša situované na kopci nad dedinou alebo nad mestskou časťou (sídliiskom), sú zapustené do zeme a prikryté zemným násypom a preto im hovoríme **podzemné vodojemy**.

Kde nie je taká možnosť alebo kde je len rovinatý terén, stavajú sa **vežové vodojemy**. V ich hornej časti je nádrž podpieraná mocnou konštrukciou. Vežové vodojemy sú neraz aj architektonickými skvostmi a výrazne dotvárajú panorámu krajiny, mesta, dediny... Líšia sa od seba najmä rôznymi tvarmi samotnej nádrže (čša, obrátená čša, tobolka maku, hlava niektorých huby, valec, kužeľ, zrezaný kužeľ, guľa a podobne) a jednak rôznymi tvarmi a pôdorysmi nosnej konštrukcie.

žiadne zariadenia, ktoré by pri manipulácii mohli vodu znečistiť, a z manipulačnej komory, v ktorej sú umiestnené armatúry na riadenie prítoku a odberu vody, všetky potrebné nástroje a prístrojové vybavenie vrátane **zabezpečovacích a signalizačných zariadení**.

Vysoké náklady na energiu

Z vodojemov sa voda prostredníctvom rozvodných sietí dostáva k spotrebiteľom. Stačí pootočiť kohútikom... Je osviežujúca, zdravá a čistá, keďže jej kvalita podlieha neustálej kontrole zo strany vodárov i hygienikov.

A tak ako voda priteká do našich domácností, tak musí aj odtiecť. Deje sa to zložitými kanalizačnými systémami, cez ktoré sa použitá (odpadová) voda dostáva do čistiarní odpadových vôd (ČOV), odkiaľ po dôkladnom - viacstupňovom čistení sa vracia späť do prírody, spravidla do najbližšej rieky, aby takto pokračoval **večný a nepretržitý** kolobeh vody v prírode, ktorý je základom všetkého života na zemi.

Ale keďže nič nie je ideálne, spravidla to ani vo vodárenstve nejde tak ľahko ako sme to načrtli v predchádzajúcich riadkoch.

Zdroj nie vždy je situovaný tak, aby voda do spotrebiska tiekla gravitačne (samospádom) ale v niektorých prípadoch sa musia čerpadlami, ktoré bežia 24 hodín denne, prekonávať **aj značné výškové rozdiely**, čo si vyžaduje ďalšie vysoké náklady na elektrickú energiu. A to isté sa týka aj odpadovej vody, ktorá tiež nie vždy odteká samospádom, ale sa kvôli výškovým rozdielom musí rovnako nepretržite prečerpávať.

Spolu s neustálou starostlivosťou o kvalitu a zdravotnú bezpečnosť pitnej vody a jej dezinfekciu a so starostlivosťou o dokladné čistenie odpadových vôd je elektrická energia jednou z najväčších položiek pre vodárenskú spoločnosť. To všetko sa nemôže neodraziť na cene vodného a stočného.

Voda totiž nie je a nemôže byť zadarmo. Ani už nikdy nebude! A o to viac si ju musíme vážiť.

Upravená a dezinfikovaná voda sa mnohokilometrovými potrubiami (napríklad od Stariny po Košice je to vyše 120 km) dostáva **do vodojemov** teda do zariadení na akumuláciu pitnej vody. Sú to veľké nádrže v blízkosti ľudských

Podstatné je ale to, že každý vodojem (bez ohľadu na to, či je podzemný alebo vežový) sa skladá z dvoch **starostlivo oddelených** častí: z akumuláčnej nádrže, v ktorej sa udržiava zásoba vody a v ktorej nesmú byť umiestnené

Keď aj chlapom vyhráknú slzy...

Prednedávnom sa dvaja muži okolo tridsiatky vybrali cez víkend na výlet. Nie, nešli nikam ďaleko, ale do najbližšieho okolia, lebo si povedali, že človek neraz nepozná ani všetky obce vo svojom okrese. Na konci jednej dediny sa pristavili pri miestnom potoku, nad ktorým sa - akoby povedal básnik - smutne skláňalo niekoľko vrb. Realista by spresnil, že tie vrby neboli smutné len v básnickom obraze... To totiž nebol potok, ale niečo čo už z diaľky vyzeralo ako žumpa a aj ostatnými senzorickými vlastnosťami pripomínalo práve žumpu.

■ **text:** fur
foto: archív redakcie

Na hladine zapáchajúcej žbrndy bola pohodená stará pneumatika a stovky plastových fliaš. O pár metrov ďalej vykukoval spod hladiny kus vyslúžilej automatickej pračky. Po brehu potoka šiel starší muž. Pristavil sa pri turistoch s plecniakmi a rozprával im o tom, že ešte kedysi v 60-tych rokoch bola v ich potoku čistá voda a plávali v nej ryby. Boli tam aj raky, vydry, žil tam bobor...

Všetkým trom chlapom sa do očí nahrnuli slzy.

O tom, prečo je to tak, by sa dalo dlho polemizovať, ale jednou z príčin tohto stavu je aj legislatíva, ktorá je **benevolentná** k tým, ktorí sa správajú nezodpovedne k životnému prostrediu a tým aj k zdraviu svojmu i k zdraviu iných ľudí. A to je aj jeden z dôvodov, prečo Východoslovenská vodárenská spoločnosť (VVS) spolu s ostatnými vodárenskými spoločnosťami na Slovensku **vyšla s iniciatívou** na zmenu

ustanovení zákona číslo 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, ktorý upravuje zriaďovanie, rozvoj a prevádzkovanie verejných vodovodov a verejných kanalizácií, ako aj práva a povinnosti fyzických osôb a právnických osôb pri ich zriaďovaní a prevádzkovaní.

Návrh vodárov sa konkrétne týka kanalizácií a toho, aby každý v obci, v ktorej už je verejná kanalizácia alebo bude v budúcnosti vybudovaná, bol zo zákona **povinný** pripojiť sa na ňu

bez ohľadu na to, či má žumpu alebo nie a bez ohľadu na to, či ju riadne vyváža alebo ju len pokútne dáva vyviezť do neďalekého potoka. Alebo jeho žumpa či septik sú dokonca len trativodom, z ktorého domové splašky znečisťujú životné prostredie a dokonca mu **presakujú** do jeho vlastnej studne!

Navrhovaná úprava zákona **nepripúšťa** žiadne úľavy a výnimky (ani pre majiteľov

domových čistiarní odpadových vôd!) a ráta s prísnyimi sankciami pre tých, ktorí sa na verejnú kanalizáciu nebudú chcieť napojiť. Pokuty by mal ukladať príslušný obvodný úrad životného prostredia.

Snaha slovenských vodárov o novelizáciu zákona tak, aby každý vlastník bol povinný pripojiť nehnuteľnosť, v ktorej vznikajú odpadové vody, na verejnú kanalizáciu, ak je v obci

zriadená, a iné možnosti likvidácie odpadových vôd by už zákon nepovoľoval, **naráža na odpor** výrobcov a predajcov domových čistiarní odpadových vôd. Tí zdôrazňujú, že dnes vyrábané čistiarne pre rodinné domy sú moderné a bezpečné hygienické zariadenia s vysoko sofistikovanými, špičkovými technológiami. Splňajú vŕaj také parametre, ktoré vodárenské spoločnosti vo svojich veľkých čistiarniach azda ani nemôžu splniť. Preto nevidia dôvod, aby majitelia domov s takýmito čistiarnami mali byť napojení na verejnú kanalizáciu.

Názor slovenských vodárov na túto tému prednedávnom prezentoval investičný riaditeľ VVS Ing. Róbert Hézsely:

„My v našich čistiarniach máme špičkové technológie a odpadové vody dôkladne čistíme. Kvalita nami vypúšťaných odpadových vôd do tokov sa pravidelne **monitoruje**, vyhodnocuje a musí spĺňať všetky predpísané limity. A zároveň platí, že všade tam, kde je verejná kanalizácia vybudovaná, je pre každého **lacnejšie a jednoduchšie** sa na ňu napojiť, než by si mal sám kupovať drahú čistiareň. Ak sa odpadové vody čistia centrálnne, je to nielen lacnejšie, ale aj **kvalitnejšie!**“

Ale celá záležitosť má podľa Ing. Hézselyho aj druhú stranu mince: „Máme veľmi zlé skúsenosti s majiteľmi rodinných domov, ktorí si domové čistiarne namontovali, no po čase sa o ne prestali starať a nakoniec z tých špičkových zariadení zostali len **preplnené a zapáchajúce** žumpy ako ďalší zdroj znečistenia v obci.“

Projekt

„PRÍPOJKA ZA 1 EUR“

PREČO?

Piť pitnú vodu z verejného vodovodu?

Pretože pitná voda z vodovodných kohútikov zdravotne bezpečná, čistá, svieža a cenovo najvýhodnejšia.

1 liter pitnej vody = 0,0015 eur

PREČO?

Napojiť sa na verejný vodovod alebo verejnú kanalizáciu práve teraz?

Pretože v rámci projektu Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. „**PRÍPOJKA ZA 1 eur**“ za kúpu vodovodnej plastovej a kanalizačnej revíznej šachty a za montáž prípojky zaplatíte len **1 eur**.

PREČO?

Odvádzať odpadové vody verejnou kanalizáciou?

Pretože odvádzanie odpadových vôd verejnou kanalizáciou a následné čistenie odpadových vôd v čistiarni odpadových vôd je ekologicky najvhodnejší spôsob čistenia chrániaci životné prostredie a zabezpečujúci dostatok kvalitných zdrojov podzemnej vody pre budúce generácie.

O kanalizácii a životnom prostredí

Rozhovor
s Ing. Martinom Sedlákom

Čisté Nemecko a slovenské vypúšťanie splaškov

Pochádza z Košíc, v súčasnosti býva v Obišovciach (okres Košice - okolie). Študoval na Elektrotechnickej fakulte Technickej univerzity v Košiciach a na každé jeden letný prázdniny si našiel brigádu v Nemecku. „V prvom rade som sa chcel zdokonaľiť v jazyku, ale aj spoznať svet a ešte si aj trochu zarobiť. Pamätám si veľmi dobre na moment, keď som prvýkrát prišiel do Nemecka, až som sa zarazil!“

■ text: fur

foto: archív redakcie

Všade všetko čisté, upravené a ľudia nevhadzovali do kontajnerov a už vôbec nie do kanalizácie en bloc všetok odpad, ale do jednotlivých kontajnerov všetko uvedomelo triedili. „Nikde som nevidel pohodené plastové fľaše alebo že by zvyšky jedál vyhadzovali z okna alebo šupky zo zemiakov splachovali do WC. To ma poznačilo na celý život a výrazne formovalo a vlastne dodnes formuje môj vzťah k životnému prostrediu; z Nemecka som si priniesol kopu kultúrnych návykov.“

Po promócií v roku 1995 absolvoval civilnú vojenskú službu a potom si hľadal zamestnanie. Hľadal si niečo také, kde by sa dalo sklbiť jeho technické vzdelanie a technické záujmy, blízky vzťah k ochrane životného prostredia, znalosť jazykov a obdiv k tej príslovečnej nemeckej poriadkumilovnosti a precíznosti. „Až som nadviazal kontakt so spoločnosťou Webasto so sídlom v Mníchove, ktorá funguje už 113 rokov a jej firemná filozofia je založená na ekológii, na využívaní tzv. zelených energií a technológií šetrných k životnému prostrediu. Jej výrobný program súvisí s dopravou, ktorá je všeobecne jedným z najväčších znečisťovateľov životného prostredia - ovzdušia i povrchových a podzemných vôd.“

Inžinier Sedlák sprvu pôsobil na technickom i obchodnom úseku a od roku 2004 je konateľom pobočky Webasto Thermo & Comfort Slovakia v Košiciach.

Prechádzka po Obišovciach? Áno, v zime!

„Obišovce, kde teraz bývam, sú malou obcou (395 obyvateľov podľa posledného sčítania - poznámka red.), teda v zmysle európskej legislatívy nie sú aglomeráciou a tak nemáme možnosť získať z fondov EÚ prostriedky na výstavbu verejného vodovodu a verejnej kanalizácie. Každý

má individuálnu studňu a domové splašky rieši tak ako vie, resp. ako mu to svedomie dovolí. Ja o tom hovorievam takto: Obišovce ležia v peknom prostredí v údolí riečky Svinka, v prostredí obkolesenom bukovými lesmi s prímiesou hrabu a s prímiesou smreka. Prechádzka obcou je naozaj príjemná. Ale v niektorých jej častiach len v zime, keď je všetko zamrznuté.“

V období od jari do jesene sa prechádzka po niektorých častiach obce naozaj veľmi neodporúča - šíri sa nimi nie práve najpríjemnejší zápach pochádzajúci z domových splaškov, ktoré z mnohých domov vytekajú do rigolu pred domami, ktorý je súběžný s cestou!

„Predpokladám však, že aspoň odpad z WC má každý „nejako vyriešený“ a že to, čo tečie pred domami, sú zväčša iba splašky z kúpeľní, ale aj z kuchýň (aj so zvyškami z kompletného obeda)! Keď na to v letných mesiacoch svieti slnko a všetko začne hniť, nie je na to práve najpríjemnejší pohľad, o zápachu a choroboplodných zárodkoch, ktoré sa odtiaľto šíria, už ani nehovorím. Sú v obci takí, ktorým to zjavne neprekáža a sú aj takí, ktorým to nie je jedno. Ja patríam do tej druhej skupiny.“

Zobral teda rozum do hrsti a premýšľal, až prišiel na to, ako čo najekologickejšie likvidovať domový tekutý odpad.

„Náš dom mal pôvodne dve žumpy - každú s obsahom 9 m³. Žumpy nie sú z hľadiska ochrany životného prostredia tým najšťastnejším riešením a vymyslel som takúto vec: Kúpil som domovú čistiareň odpadových vôd. Do jednej zo žump, ktorá je dnes akýmsi predstupňom čistiarene, pritekajú domové splašky a čistiareň si z nej pravidelne nabera odpadovú vodu automaticky v presne mnou naprogramovaných intervaloch, čo zabezpečuje, že má stály prísun fekálií, čo je z hľadiska jej funkčnosti veľmi dôležité! Je teda stále funkčná a prevádzkyschopná, aj keby sme niekoľko dní neboli doma. Vyčistenú vodu, ktorú si inak pravidelne dávame analyzovať v laboratóriu, používame na zavlažovanie trávniku a okrasných drevín, nie však na polievanie zeleniny a ovocných stromov.“

A čo tá druhá žumpa? - nedá nám neopýtať sa.

„Je to akýsi rezervoár. V zime nepolievame a tak slúži ako cisterna, do ktorej čistiareň vypúšťa vyčistenú vodu. Ale na rovinu, čudujem sa tým, ktorí žijú v obciach, kde je vybudovaná

verejná kanalizácia, no oni špekulujú a na kanalizáciu sa nenapoja, len aby ušetrili, ale radšej si kúpia domovú ČOV-ku, prípadne zotrúvajú pri svojom „overenom“ ekologicky neakceptovateľnom riešení. V žiadnom prípade ale neušetrili životné prostredie ani svoje zdravie!“

Mnohí zrejme ani nevedia, ako taká čistiareň funguje...

„Naozaj nevedia. Tým technológiám nerozumejú a nemajú ani potuchy o tom, že o čistiareň sa treba pravidelne starať, kontrolovať ju. Tešia sa ale, že ušetrili pár eur. Možno na prvý pohľad. Prevádzkové náklady na správne fungujúcu čistiareň sú takmer porovnateľné s poplatkom za stočné! A netreba zabudnúť, že celá tá „domáca technológia“ nemá nekonečnú životnosť. Raz za pár rokov sa určite pokazí nejaké čerpadlo a podobne. No a k tomu patrí aj používanie čistiacich prostriedkov špeciálne určených pre domácnosti s individuálnymi ČOV. A tie sú samozrejme drahšie ako tie bežné.“

„Sú veci, ktoré neviem pochopiť“

Východoslovenská vodárenská spoločnosť (rovnako ako aj ďalšie vodárenské spoločnosti na Slovensku) v obciach, kde sa za drahé peniaze postaví verejný vodovod alebo verejná kanalizácia, už roky bojuje s nízkou napojenosťou, s vypočítavosťou ľudí a špekulantstvom. Medzi nami je totiž mnoho takých, ktorí namiesto možnosti napojiť sa na verejnú kanalizáciu všelijako špekulujú a odpadové vody (domové splašky) likvidujú nelegálnym spôsobom, napríklad vylieváním do neďalekého poľa či miestneho potoka.

Aj preto vodárenské spoločnosti iniciujú zmenu zákona o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách tak, aby každý v obci, kde je verejná kanalizácia vybudovaná, musel byť na ňu povinný zo zákona napojený. Aby zákon nepripúšťal žiadne výnimky!

„Čo by som ja dal za to, keby sme my v Obišovciach mali vodovod a kanalizáciu! Osobne si myslím, že ani nie zákon, ale svedomie by malo takýchto ľudí viesť k tomu, aby sa napojili na kanalizáciu. Ale ľudia, ktorí sa takto správajú k životnému prostrediu naozaj nechápem,“ zdôraznil pán Martin Sedlák.

Čo nepatrí do verejnej kanalizácie?

Kanalizácia nemôže nahrádzať odpadkový kôš. Preto do nej nevhadzujeme zvyšky varených jedál, kosti z polievky, zvyšky, ktoré zostávajú po očistení zeleniny a zemiakov a zvyšky z ovocia (šupky, kôstky, jadierka, ohryzky, orechové škrupiny a podobne).

■ text: fur

foto: archív redakcie

Nič z toho do kanalizácie nepatrí, vrátane odpadu z kuchynských drvičov. Musíme si totiž uvedomiť, že **kuchynský odpad** (ani rozdrvený!) **nie je odpadovou vodou**, ale tuhým odpadom - ak sa dostane do odpadových vôd, dochádza k sedimentácii s následným zanášaním kanalizácie usadenými pevnými látkami, na ktoré sa viažu tuky, čo má za následok zníženie prietoku kanalizácie a v niektorých prípadoch až jej úplné upchatie.

Jeden z **typických národných zlovykov** na našich sídliskách sa týka zbavovania sa šupiek z banánov. Je medzi nami mnoho takých, ktorým sa nechce šupy z banánov vhodiť do koša, lebo by ho neskôr museli vyniesť a keďže sú leniví a pohodlní, tak šupy buď vyhadzujú z okna alebo ich spláchnu do WC! Je to veľmi nezodpovedné konanie jednotlivcov, ktorí sa uspokojia tým, že z ich bytu to odpláva preč a čo sa deje ďalej, to ich už nezaujíma.

K tomu jedna ekologicko-ekonomická poznámka: Používanie verejnej kanalizácie na likvidáciu akýchkoľvek tuhých odpadov, vrátane rozmliataných kuchynských zvyškov je neekologické a z celospoločenského pohľadu aj výrazne neekonomické, keďže náklady na likvidáciu tohto znečistenia v rámci odpadových vôd sú podstatne vyššie ako náklady na likvidáciu tuhého komunálneho odpadu.

Cez kanalizáciu nelikvidujeme ani **hygienické potreby**, napríklad dámske vložky či módne aromatické vlhčené utierky. Obsahujú totiž pomerne silné vlákna, ktoré sa namotajú na osky čerpadiel. Čerpadlá sa potom musia zastaviť a namotané vlákna práce mechanicky odstraňovať. Trvá to aj celé hodiny a výrazne predražuje proces čistenia odpadových vôd, čo sa v konečnom dôsledku nemôže neodraziť na cene vodného a stoč-

ného. Do umývadiel a WC by sa nemali vhadzovať ani vatové tyčinky na čistenie uší, aj keď je to také pohodlné...

Rovnako je **zakázané vylieváť do kanalizácie aj chemikálie** a ďalšie nebezpečné látky, farby, riedidlá, lepidlá, zvyšky čistiacich prostriedkov, domácej a záhradnej chémie, ropné látky, obsah batérií, infekčné a karcinogénne látky. Neslobodno do nej vhadzovať ani **pozmetané zvyšky soli**, ktorá bola použitá v rámci zimnej údržby ciest a chodníkov.

Do kanalizácie nepatria ani žiadne **lieky**, a to bez ohľadu na formu lieku (tabletky, kapsuly, čapíky, roztoky, sirupy, suspenzie, emulzie a podobne). Vo vyspelých krajinách (vrátane Slovenska) z roka na rok prudko stúpa spotreba liekov každého druhu. A spolu s neúmerne rastúcou spotrebou liekov rastie aj množstvo nespotrebovaných liekov („zvyškov“), ďalej liekov po dátume expirácie, resp. liekov znehodnotených nesprávnym skladovaním, mechanickým poškodením, rozmočením, navlhnutím a podobne.

V žiadnom prípade ich **nevhadzujeme** do kontajnerov a **nesplachujeme** do kanalizácie, aj keď len úprimne chceme zabrániť tomu, aby naše lieky mohol niekto zneužiť. Odovzdajme ich do lekárne, ktorá je prispôbená na to, aby prijala naše nespotrebované či poškodené zásoby. V lekární musia všetky odovzdané lieky prezrieť, roztriediť a evidovať a osobitne uložiť lieky s obsahom **omamných a psychotropných látok** a tiež **cytostatiká** (lieky, ktoré ničia rakovinové bunky a zabráňujú ich množeniu zásahom do niektorej fázy ich rastového cyklu). Všetok zozbieraný materiál sa váži na kalibrovaných váhach, musí byť výrazne označený symbolom **NEBEZPEČNÝ ODPAD** a jeho následná odborná likvidácia sa zabezpečuje v špeciálnych zariadeniach tak, aby **nebolo ohrozené životné prostredie, vrátane povrchových a podzemných vôd**.

Radi by ste vedeli, aká je kvalita vody vo Vašej domácnosti?

Neváhajte a kontaktujte zákaznícke centrum Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s..

VVS, a.s. ponúka laboratórne analýzy vody v rozsahu ukazovateľov kvality pitnej vody.

Prvým krokom je objednávka v príslušnom zákazníckom centre, resp. písomne na adresu: VVS, a.s., Komenského 50, 042 48 Košice, kde uvedie zákazník požadovaný rozsah analýzy.

Objednávka by mala obsahovať:

- Názov právnickej alebo fyzickej osoby
- Kontaktnú adresu zodpovednej osoby, dátum narodenia v prípade fyzickej osoby, telefonický kontakt
- IČO, DIČ
- Špecifikáciu požadovaných skúšok
- Požiadavku na spôsob odberu vzoriek (akreditovaný odber spôsobilým pracovníkom VVS, a.s. alebo osobné doručenie vzorky)
- Dátum odberu vzorky

Ceny laboratórnych analýz pitnej vody (Cenník č. 8 platný od 1. 3. 2013)

Cena minimálnej analýzy pitnej vody (v EUR)	s DPH
Neakreditovaná:	
A. Mikrobiologické a biologické ukazovatele	86,96
B. Fyzikálne a chemické ukazovatele	56,21
Spolu (A+B)	146,17
Akreditovaná:	
A. Mikrobiologické a biologické ukazovatele	89,90
B. Fyzikálne a chemické ukazovatele	62,82
Spolu (A+B)	152,72
2. Úplná analýza	
Cena úplnej analýzy pitnej vody (v EUR)	s DPH
Cena úplnej analýzy pitných vôd	750,97
Odber akreditovaných vzoriek	
Evidencia vzorky	1,00
Príprava a odber vzorky (15 min.)	3,50
Dopravné náklady (za 1 km)	0,70

Podrobnejšie info: www.vodarne.eu

Výkon práce sa bude fakturovať za prvú začatú hodinu hodinovou sadzbou, nad rámec 1 hodiny sa výkon bude fakturovať za každú začatú štvrtihodinu.

Poznámka: V prípade dopravy vzoriek zabezpečovanej zamestnancom spoločnosti VVS, a.s., sa k celkovým nákladom za laboratórne analýzy vyfakturujú aj dopravné náklady od miesta odberu do príslušného laboratória (1 km = 0,70 EUR (cena s DPH)).

Prvé dámy javiska

Vraj som taký chlap v ženskom obale... 😊

Ešte stále je skôr vzácnosťou, keď mladá herečka z východu dostane priestor vo filmovej produkcii v Bratislave. Takouto vzácnou výnimkou je aj talentovaná rodáčka z Rožňavy Alena Ďuránová, ktorá svojím hereckým nadaním, a určite aj pôvabom, presvedčila natoľko, že dnes je už jej tvár známa nielen z divadelných dosiek, ale aj z mnohých filmových „kúskov“ a TV seriálov.

■ **text:** Adriana Marušinová
foto: archív Aleny Ďuránovej

Aj mladé a pekné herečky musia byť v konkurenčnom boji nesmierne dravé. Za hereckými príležitosťami už roky musíte cestovať stovky kilometrov do Bratislavy. Cestovanie teda zaberá veľa Vášho času. Ako túto záťaž zvládajte?

Ja takto cestujem cca 12 rokov a zvládala som to bez problémov. Ale v apríli prišla na svet naša Ema a keď som mala od nej odísť prvýkrát, bolo to veľmi ťažké. Už to trochu prešlo, ale stále sa mi od nej nikam nechce :) Okrem toho ju vôbec nezaujímam, že mama sa ráno o 5.45 vyklopila z nočného vlaku. Chce sa hrať a blázníť sa a najlepšie

celý deň. Takže je to cestovanie trochu ťažšie, ale nestážujem sa, lebo túto cestu som si vybrala sama :)

Po vyštudovaní konzervatória v Košiciach od roku 2000 pôsobíte v ŠD v Košiciach, vyskúšali ste si rôzne filmové úlohy, máte seriálové skúsenosti, v súčasnosti stvárňujete postavu sympatickej Dášy Roznerovej v momentálne najsledovanejšom seriáli Búrlivé víno. Aké profesionálne výzvy má pred sebou ešte Alena Ďuránová? Čo by chceli dosiahnuť?

Najväčšou profesionálnou výzvou pre Alenu Ďuránovú je rola matky. Je to najväčšia, najťažšia a najkrajšia úloha, akú som dostala a sama som zvedavá ako dopadne premiéra. Ale tá je ešte ďaleko :) A čo sa týka práce, príde to, čo má prísť, vtedy keď bude ten správny čas a ja sa s tým popasujem najlepšie ako budem vedieť. Tak to bolo doteraz stále.

Nemám vysnívané postavy ani hry, chcem hrať v divadle a v televízii a robiť túto prácu čo najlepšie a minimálne na 100%.

Vďaka za všetky doterajšie profesionálne výzvy!

Ako ste spomínali, od minulého roku je Vašou životnou úlohou rola matky. Ako sa v nej cítite? Je pre Vás náročné spojiť túto krásnu úlohu s Vašou prácou?

Veľmi som sa tešila, keď som zistila, že som tehotná, bol to neopísateľný pocit. Celé tehotenstvo som mala bezproblémové a užívala som si ho. Pripravovala som sa na úlohu matky ako som len vedela, ale...potom to príde naozaj a Vy zistíte, že na toto sa pripraviť jednoducho nedá. Narodenie Emy bol zázrak a každý deň je plný prekvapení.

Cítim sa v úlohe matky veľmi dobre. Točím len Búrlivé víno, lebo nechcem byť od Emy často preč a vďaka mojej rodine a partnerovi, ktorí sa o Emu vedú krásne postarať, sa to dá bez problémov sklbiť.

Aj vďaka tejto životnej udalosti Vám pribudli povinnosti, k tým pracovným sa pridali tie príjemné, materské. Máte popri nich aspoň chvíľu na relax? Ako najrad-

šej oddychujete? Zostáva Vám čas aj na nejaké záľuby?

Voľný čas teraz pre mňa neexistuje a ak sa náhodou nejaký zjaví, tak oddychujem s kávou v ruke, v polohe ležmo a čítam si texty Búrlivého vína, alebo rozmýšľam, čo skôr urobiť, kým sa Ema zobudí :)

Vysnívané miesto alebo predstava Vašej ideálnej dovolenky?

Mne sa veľmi páči Grécko a grécke ostrovy, posledné roky sme chodili do Chorvátska

a všade bolo fajn. Dôležité je, s kým idem na dovolenku a ako tam trávim voľný čas, miesto nie je dôležité. Som zvedavá kde a ako bude vyzeráť naša prvá dovolenka toto leto s Emou :)

Aká je Alena Ďuránová v súkromí? Je nejaká postava, ktorú ste stvárnili Vám osobne blízka, v ktorej ste sa našli?

Som tvrdohlavý baran a na to ostatné sa musíte opýtať ľudí, ktorí ma poznajú... Vraj som silná osoba, ktorá veľa vydrží, taký chlap v ženskom obale...to tvrdia moji známi :) Odkedy som mama malej Emy, som oveľa citlivejšia, oveľa viac vecí okolo ma dojíma a dokáže rozplakať. A čo sa týka hereckých postáv? Pri všetkých postavách, ktoré som stvárnila, som sa snažila, aby som sa s nimi zblížila a pochopila ich konanie a myslenie. Áno, je postava, ktorá mi bola najbližšia a v ktorej som sa našla, ale nechám si ju pre seba :)

Časopis Vodník je vydávaný špeciálne pri príležitosti Svetového dňa vody. Viete, že voda na Slovensku patrí k najlepším na svete? Chutí Vám voda z vodovodu? ☺

Áno, viem, že máme jednu z najkvalitnejších vôd a pri pohľade na iné krajiny: Sýria, Filipíny a pod., VĎAKA za ňu!

Eme momentálne varím z vody dojčenskej, ale nemám strach, keď prejdeme na našu vodu z vodovodu. My ju používame bežne a chutí nám :)

Ďakujem za rozhovor.

V podstate som cudný človek...

Dana Košická patrí do kategórie talentovaných herečiek, ktoré svoje nadanie a ambície rovnomerne vyvážili a maximálne využili svoj potenciál. Svedčí o tom množstvo krásnych divadelných a filmových úloh, ktoré rodáčke z Kežmarku s príjemným, hlbokým hlasom, priniesli okrem ocenení aj mediálnu popularitu.

■ **text:** Adriana Marušinová
foto: archív Dany Košickej

Čitateľov časopisu Vodník určite zaujíma, aký je Váš obľúbený nápoj. Chutí Vám voda z vodovodu?

Vlastne keď som v Košiciach, nepijem takmer nič iné, okrem vody z vodovodu (myslím nealkoholické) a dobrý zelený čaj. Košická voda má chuť a čo je dôležité aj správnu teplotu, nemusím s ňou robiť vôbec nič. Keď cestujem, tak to nahradím minerálkou z fľaše. Ale nie všade mi chuť voda rovnako. Napríklad v Bratislave je trochu teplejšia a má pachuť. Hrozne rada

ochutnávam vodu z prameňov, keď som na nejakej túre. V dnešnej ekologickej situácii je to trochu riziko, ale zatiaľ som všetko v zdraví prežila. A ešte mám veľmi rada pivo, ale to sa vlastne tiež varí z vody...

Ste momentálne členkou činohry košického štátneho divadla, zároveň účinkujete v TV seriáloch, ktoré zrejme vyžadujú pravidelné cestovanie do Bratislavy, čo určite dosť vyčerpáva. Ako to zvládajte?

Keď robíte prácu, ktorá vás baví a naplňuje, tak vás zároveň nabíja energiou.

Cestovanie je trochu únavné, keďže na Slovensku nemáme dobré cesty a doprava je taká aká je, ale som dobrodruh a rada balím kufre. Od malička som športovala a chodila na športovú školu, kde ma naučili vytrvalosti a disciplíne a slovo únava bolo neprípustné. Teraz som za tú drezúru vďačná.

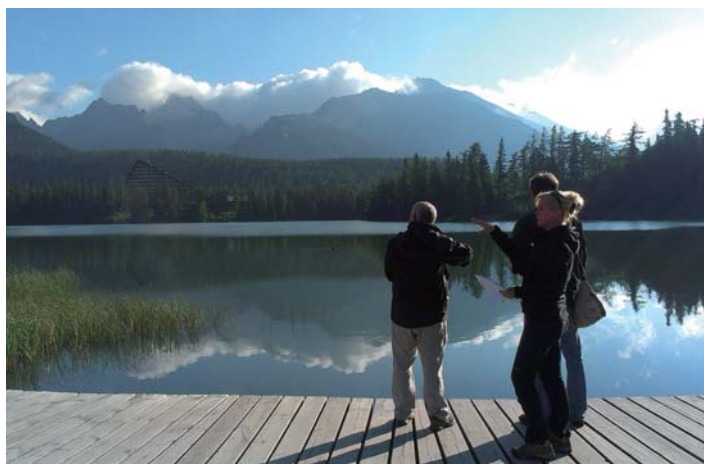
Mali ste od malička herecké ambície? Viete si seba predstaviť v neakej inej profesii?

Nikdy som nechcela byť herečkou, dokonca som sa neúčastňovala žiadnych recitačných súťaží, divadelných

krúžkov, ničoho, čo súviselo s umením. Bola to náhoda, ktorá mi úplne zmenila život. Ale keďže vraj nič nie je náhoda, tak to asi tak malo byť. Aj keď ma moja práca baví, niekoľkokrát som sa ocitla v situácii, že sa na to vykašlem a pôjdem robiť niečo iné, ale to asi každý. Chvíľu som uvažovala, že si otvorím fitnesscentrum, ale predstava vybavovania na úradoch, papierovania a iných byrokratických nezmyslov ma od toho odradili. Kedysi som chcela byť archeologička. Doteraz je to mojím koníčkom a vlastne sa mi tak trochu podarilo spojiť moju terajšiu profesiu s detským snom, keď sme v RTVS natočili na môj námet sériu dokumentárnych filmov o zaujímavostiach východného Slovenska.

Úspešne ste sa presadili aj v konkurencii bratislavských herečiek, ste teda potvrdením toho, že najväčšie herecké talenty sa rodia na východe. ☺ Kedy sa hranice vašej „lokálnej“ popularity posunuli do celoplošných rozmerov? Čo bolo impulzom a aká bola Vaša prvá filmová skúsenosť?

Médiá majú veľký vplyv na ľudí. V divadle som už od začiatku svojho pôsobenia vytvorila niekoľko divadelných postáv, za ktoré som dostala ocenenia, ale keďže to nebolo tak medializované, tak o tom vlastne vedel len úzky okruh divadelníkov. Ale stačí, že sa herec objaví na obrazovke a stáva sa populárnym, aj keď ten jeho výkon nemá mnohokrát takú hodnotu a úroveň ako to, čo robí v divadle. Moja prvá filmová skúsenosť bola v televíznej inscenácii adaptácie románu Stefana Zweiga „Opojenie z premeny“, kde som stvárnila hlavnú ženskú úlohu. Potom nastalo obdobie útľaku točenia filmov a inscenácií, bolo to veľmi sporadické. Až tak pred ôsmimi rokmi sa začali televízie pretekať vo výrobe seriálov. Hrala som napríklad v „Ordinácii v ružovej záhrade“, v „Meste tieňov“, „V mene zákona“ a najnovšie točím pre televíziu JOJ seriál „Klan“.

Ako rada trávite leto? Stíhate sa popri Vašej vyťaženej venovať nejakým záľubám?

Leto trávim...ako kedy. Toto leto som napríklad takmer celé prežila v štúdiu, pri točení seriálu. Ale vždy keď mám voľnú chvíľku, tak sadnem na bicykel a jazdžujem čo sa dá. To je vlastne aj jedna z mojich záľub... bicykel, bežky, lyže, korčule, hory... , alebo len tak sa túlať po lese.

Má Dana Košícká pocit, že vo svojej profesii dosiahla všetko čo chcela, alebo už má aspoň v mysli našliapnuté na realizovanie ďalších cieľov?

...hm...Človek by mal stále o niečom snívať, lebo inak ho nič nepoháňa dopredu. Nevieť si predstaviť svoj život bez vymýšľania si nových cieľov, možno niekedy aj strelených, ale ktovie....?

Vnímate mediálnu popularitu, ktorá je prirodzenou súčasťou Vašej práce ako záťaž, alebo si ju naopak užívate? Je ťažké selektovať vďaka nej skutočných priateľov a tých, ktorí sú tu len v čase Vášho úspechu?

Aj keď robím túto profesiu, v podstate som cudný človek a vždy som trochu v rozpakoch, keď ma ľudia na ulici poznávajú. Niektorí sa aj prihovoria a to je veľmi milé, lebo väčšinou sú naladení pozitívne a tešia sa, že ma stretli. Vtedy si to celkom užívam, lebo keď vám niekto povie s rozžiarenými očami, že sa mu páči, čo robíte, tak to poteší asi každého. Skutočných priateľov mám veľmi málo a toto priateľstvo nemusím rozpoznávať, lebo je založené na úplne iných hodnotách. Ale kamarátov mám veľa a nepátram po tom, z akého dôvodu sa so mnou kamarátia. Ak je to len pre momentálny úspech, tak mi je to ľúto.

Ďakujem za rozhovor.

Otestujte svoju pozornosť! Súťaž

1.) Kedy vznikla Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.

- A.) 1. január 2003
- B.) 1. máj 2003
- C.) 17. november 2000

2.) Koľko závodov má vo svojej pôsobnosti VVS, a.s.?

- A.) 6
- B.) 9
- C.) 10

3.) Ako sa volá konečná fáza úpravy vody?

- A.) Dezinfekcia
- B.) Dezinfekcia
- C.) Filtrácia

4.) Ako sa volá najväčšia vodárenská nádrž na východnom Slovensku?

- A.) Bukovec
- B.) Tichý potok
- C.) Starina

5.) Aká je cena za 1l pitnej vody dodanej z VVS, a.s. do Vášho domova?

- A.) 0,16 centov

B.) 0,0015 EUR

C.) 20 centov

6.) Prečo sa voda, ktorá prejde procesom úpravy s reverznou osmózou cez tzv. domáce filtre odborné nazýva hladná voda?

7.) Vymenujte aspoň 3 riziká pitia demineralizovanej vody:

8.) Aká je hlavná pracovná náplň profesie pátrača vo vodárenskej spoločnosti?

- A.) Čistenie, dezinfekcia a obsluha vodárenských zariadení
- B.) montážne a prevádzkové práce na vodovodnej a kanalizačnej sieti
- C.) vyhľadávanie porúch na vodovodnej sieti prístrojovou technikou

9.) Do kanalizácie nemožno vylierať:

- A.) Odpadovú vodu z práčky
- B.) Oleje, lieky, hygienické potreby
- C.) Špinavú vodu

Stalo sa už tradíciou časopisu Vodník zmapovať Váš postreh a vedomosti, ktoré ste získali dôkladným čítaním časopisu. Aj v tomto vydaní si Vás teda otestujeme a samozrejme, tých troch šťastlivcov so správnymi odpoveďami, ktorí prejdú síťom žrebovania, aj odmeníme. Môžete vyhrať jednu z troch skvelých cien: víkendový pobyt v penzióne Vodár v Starom Smokovci, cestovnú súpravu batožiny, alebo grilovaciu súpravu. Ak Vám teda nechýba všeobecný rozhľad a pri čítaní ste boli naozaj pozorní, odpovedať na nasledujúce otázky bude pre vás určite veľmi jednoduché.

10.) Prečo nie sú minerálne vody vhodné na pravidelný pitný režim?

- A.) pre vysoký obsah niektorých minerálnych látok jednostranne zaťažujú ľudský organizmus
- B.) pre vysoký obsah bubliniek
- C.) svojím zložením prispievajú ku zníženiu imunity

Podmienky súťaže:

Odpovede posielajte na e-mailovú adresu: penelopa@penelopa.sk, alebo poštou na adresu: Agentúra PENELOPA, s.r.o., Omská 22, 040 01 Košice, spolu s Vaším menom a telefonickým kontaktom. Vaše odpovede čakáme do 10. 4. 2014. Mená troch vyžrebovaných výhercov zo správnych odpovedí zverejníme 15. 4. 2014 na web stránke: www.vodarne.eu

Zákaznícke centrá

POSKYTOVANIE INFORMÁCIÍ

Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s. je moderná, zákaznícky orientovaná spoločnosť, ktorá má záujem permanentne dvíhať úroveň poskytovaných služieb. Jej cieľom je vyjsť kvalitnými službami v ústrety zákazníkom. V súlade s touto ambíciou VVS, a.s. pristúpila k vytvoreniu zákazníckych centier v jednotlivých závodoch spoločnosti, ktoré sú prístupné zákazníkom a ochotne poskytnú všetky dôležité informácie vrátane poradenského servisu.

Zákaznícke centrá	Tel. číslo na Call centrum	Adresa
Bardejov	054/7864 777	Duklianska 3, 085 64 Bardejov
Humenné	057/7870 777	Osloboditeľov 108, 066 01 Humenné
Snina	057/7870 777	Hviezdoslavova 2, 069 01 Snina
Košice	055/7952 777 055/7984 777	Vysokoškolská 1, 042 48 Košice
Michalovce	056/6810 777	Hviezdoslavova 50, 071 01 Michalovce
Prešov	051/7572 777	Kúpeľná 3, 080 01 Prešov
Rožňava	058/4824 777	Štítnická 19, 048 01 Rožňava
Revúca	058/4824 777	Reusova 718/5, 050 01 Revúca
Svidník	054/7865 777	Stropkovská 643/79, 089 01 Svidník
Trebišov	056/6712 777	Komenského 1872, 075 01 Trebišov
Kráľovský Chlmec	056/6712 777	Hlboká 23, 077 01 Kráľovský Chlmec
Vranov nad Topľou	057/4871 777	Mlynská 1348, 093 19 Vranov nad Topľou

Slovák
má len tri želania
počas dovolenky:
- jemný, zlatistý piesok.
- čistá voda.
- a hlavne aby sa miešačka
nepokazila.

Záplavy v Lon-
dýne. Voda buráca pred
dverami lorda Paddingtona.
Sluha James ich otvorí
a zahlási: „Vaše lordstvo,
Temžal!“

Cestovatelia
sa predierajú
africkým pralesom.
Z diaľky počujú dunenie bubnov.
Keď prídu k osade, vidia čierneho
muža, ako zúrivo bije do bubnov.
„Čo sa deje?“ pýta sa vedúci výpravy.
„Nie je voda,“ odvetí bubeník.
„Privolávate teda dážď?“
„Nie, inštalatéra zo susednej
osady...“

Pán
hlavný, to nie je
polievka, ale akási voda!
- Nie akási! Prevarená je!

Dvaja nahnevaní rybári
sedia bez slova pri brehu a zrazu
jeden vraví:
„Ty počuješ ako krásne tie kapry cvrlikajú?“
Ten druhý na neho pozrie a vraví:
„Čo ti haraší? Kapor o štvrtej ráno?“

Toto nevyzerá na pripomenutie si Svetového dňa vody

Vieš čo by sa stalo,
keby nebola voda?
Nevedel by si plávať
a utopil by si sa.

Jean,
vezmite si pušku.
Ideme na ryby!
- Ale na tie sa berie udica, my lord!
- A vy si myslíte, že keď sa budeme
na trhu vyhrážať udicou, tak nám
nejaké ryby dajú?

Škótsko, chladný
október pri krásnom jazere.
Po môle sa prechádza malý chlapec,
keď tu zrazu spadne do vody.
Zbadá to policajt na obchôdzke a bez
váhania skáče do vody a zachraňuje malého...
Vytáhuje ho na breh a dáva mu dýchanie z úst
do úst... Chlapec vykašle vodu... Žije!
Vtom príde za policajtom jeho otec, slzy na
krajíčku a pýta sa: „To vy ste vytiahli môjho
syna z vody?“
Policajt: „Áno“
Otec: „A kde ma čapicu?“

Viete čo
sa stane keď skrížite zlatú
rybku a žraloka?
Splnia sa vám posledné tri želania.

Otázka:
Čo je ocot?
Odpoveď:
Sklamaná voda.

Malá ťava
sa pýta mamy, ťavy:
- Mami, a prečo máme také veľké hrby na chrbte?
- Lebo tam si ukladáme zásoby vody, aby sme vydržali dlho
v púšti.
- A mami, načo máme také veľké mihalnice?
- To keď je piesočná búrka, aby nám nešiel tak piesok do očí.
- A mami, načo máme také zvláštne chodidlá odspodu?
- No môj malý, aby sme lepšie prechádzali po piesku a piesočných dunách.
- A mami, načo nám je toto všetko v Bojniciach?

Ako
policajt zistí, že
v rybníku nie je voda??
Pri člnkovaní sa mu práši spod
vesiel.

Chuck
Norris utopil
rybu. Hneď dvakrát!
Boh vie chodiť na vode,
Chuck Norris vie plávať
v betóne.

S cieľom neustále zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb
a zároveň chrániť životné prostredie

Vám ponúkame možnosť prijímať elektronickou formou:

www.vodarne.eu

Elektronické zasielanie dokumentov

- faktúry za vodné a stočné,
- faktúry za ostatné práce a služby,
- marketingové materiály,
- iné dokumenty.

Táto bezplatná služba je určená pre všetkých obchodných partnerov VVS, a.s.

Je potrebné splniť nasledujúce podmienky:

- požiadať o službu osobne na ktoromkoľvek zákazníckom centre s platným dokladom totožnosti,
- uviesť kontaktnú e-mailovú adresu,
- podpísať zmluvu o elektronickom zasielaní dokumentov,
- predložiť plnú moc súvisiacu s podpisom zmluvy o elektronickom zasielaní dokumentov v prípadoch, ak napr. o službu požiadava organizácia, ktorá má viac prevádzok/organizačných zložiek v rámci pôsobnosti VVS, a.s.

VVS, a.s.

Vás odmení dvojnásobne!

Stačí prísť do zákazníckeho centra a podpísať zmluvu o elektronickom zasielaní dokumentov a **darček** od VVS, a.s. podľa výberu je Váš.

Zároveň ste automaticky zaradení do žrebovania o **skvelé ceny**:

víkendový pobyt
v penzióne VODÁR

značkový tablet iPad

taška

dáždnik

osuška

držiak
na iPad

mobilný
telefón
iPhone

Vydal:

Penelopa

www.penelopa.sk